

OO, KAUNIS MAIKUU!

Ilmselt pole koolilastel aastaid maikuu nii keeruline koolis käia olnud kui tänavu. Päev päeva järel langesid soojuse ja kuivuse rekordid. Päike muudkui säras ja külm reaalsus ei lõiganud hoovihma ega rahega sisse juba kolmandal päeval, kui meie laiuskraadil tavalisele maikuule mõelda. Ilma osas karastunud eestlasel lipsas kindlasti kord või paar päevas peast läbi mõte, et mis siis, kui see tänane ongi viimane suvepäev ja seda ei saa ju kuidagi raisku lasta. Nii saidki eriti lapsed sel aastal 2. juuniks täitsa pruuniks, hiliste õhtutundideni värskes õhus mängida, mõni uljam juba ujudagi. Ja tundus, et õpetajadki ei raatsinud lapsi neil linnulaulust ja lillilõhnast rasketel õhtutel liigselt koduste ülesannetega ning eksamiteks valmistumisega koormata. Rõõmsad päikesest laetud lapsed saavutasid aga vajalikud õpitulemused justkui mööda minnes ning õigustasid suurepäraselt kodustest ülesannetest ja põhikooli lõpueksamitest loobumise ideed.

Põhikooli eksamitest loobumisest oleme kirjastuses omavahel rääkinud ka Margit Salustega, kellelt on värskest ilmunud „Tunnete karussell“. Algselt lasteajakirjas Mesimumm koomiksiribana avaldatu pälvis meie tähelepanu ning on nüüd veidi täiendatud ja ümber joonistatud kujul raamatuks vormitud. Tunnetest rääkimine, nende ära tundmine ja nendega toimetulek on viimastel aastatel olnud maailma laste- ja aimekirjanduses üsna levinud

teema ning tundub, et nüüd lõpuks on ka eestlane avastanud, et sellest võib täitsa rääkida. See, kuidas Margit laste tunnetest räägib, on muidugi vaatamisväärsus. Nii täpselt oskab ta end väikese inimese pea sisse mõelda või siis polegi tegelikult laste ja täiskasvanute tunnetel nii suurt vahet: kadedus võib vägisi sisse pugeda nii lasteaiakaaslase mänguauto kui ka kolleegi pärisauto pärast ning rõõmu tunda sõprusest ka üsna kõrges eas. Tähtis on meeles pidada, et kõik tunded on aktsepteeritavad, mõne juhtimine vajab aga pisikest suunamist, mille jaoks Margiti raamat ka häid nõuandeid pakub.

Sama haruldane kui seekordne maikuu on ka siin juhtkirja kõrval ilutsev kaunis kuldking. Eesti looduse suurima õiega kápaline on tänu oma kaunidusele paljudelt aladelt juba hävinud ja seega kõikjal kaitse all, olles mitmes Euroopa riigis ka looduskaitse sümboliks. Kuldkinga iseloomustab ka see, et öitsemisikka jõuab taim 10–15 aastaga. Kas pole kuldking siis inimlaste moodi, kes umbes sama aja jooksul omandavad keskhariduse ning siis sel ühel juunikuu nädalal eksamite järel ja lõpuaktuse eel öide puhkevad. Suur töö on tehtud ja pingutused pingutatud, uued tööd ja kohustused ei lase end kaua oodata, aga sel üürikesel valgete ööde ajal võib ju öitsedes mõelda, et see suvi ei lõpe kunagi.

TEIE KOOLIBRI

MINA LOEN JA KIRJUTAN

tud võimalikult ühelaadset esituskeemi, et lapsel oleks lihtsam vajalikule keskenduda.

Iga tähteema algab lihtsate häälimisülesannetega. Laps nimetab, mis on pildil, häälib sõna ja otsustab ennast kuulates, kus vastav häälik sõnas asub, ning paneb tähe õigesse kastikesse kirja. Järgnevad sarjatunnustest kujundavad lugemisharjutused ja ühe või kahe tähe (sulghäälikute puhul eri tähe) valiku otsustust nõudvad ülesanded. Kindla rütmiga on läbi kooliaasta

esitatud hästi lühikesi jutuna loetavaid terviktekste.

Nagu on järjekindel tööraamatu sisuline ülesehitus, nii järgib kindlat süsteemi ka selle vorm. Üleminek suurtähtedelt väiketähtedele on ajaliselt ühte sobitatud üleminekuga, nagu see tavaliselt kooliaasta vältel 1. klassis toimub. Seda põhimõtet on võimaldanud järgida autori enda kogemustele tuginev töökava. Arvestatud on, et lehepaari läbitöötamiseks ja vajalike oskuste omandamiseks ku-

lub umbes tund. Nii on ka õpetajal või juhendajal lihtne oma tööd kavandada.

7-aastase lapse lugemisvilumuse ja kirjaoskuse kujundamisel on oluline roll pildilisel toel ja visuaalsel selgel, kaalutud esitusel. Selle eest on hea seisnud kunstnik Maite-Margit Kotta ja kujundaja Endla Toots.

MARGIT ROSS, toimetaja

Pilvi Kula on Koolibri teenekamaid autoreid, kelle õpivara on hästi tuttav kõigile lasteaiasõpetajatele. Tema populaarseim ning nüüdseks õige ulatuslikuks ja mitmekülgseks paibunud üldõpetuslik sari „Valmistume kooliks“ on mõeldud koolieelikutele. Äsja on trükist tulnud tema uus tööraamat, mille adressaat on veidi vanem, juba kooliteed alustanud 1. klassi laps.

Iga klassiõpetaja teab, et kooli tulevad lapsed on oma oskuste ja küpsuse poolest õige erisugused. On päris soravaid lugejaid ja lausa kirjaoskajaid, kuid on ka neid, kes alles vaevu veerivad ja algelise lugemistehnikaga maadlevad. „Mina loen ja kirjutan“ ongi koostatud eeskätt lugemiskustega lapsi silmas pidades, kuid see sobib kõigile lastele, kes tahavad lugemis- ja kirjutamisoskust lihvida.

Tööraamat on vormilt on selge ja kergesti haaratav: materjal on esitatud häälikurühmade kaupa. Traditsiooniliselt alustatakse täishäälikutega ja jõutakse samm-sammult sulghäälikuteni. Iga hääliku/tähe teema hõlmab harilikult kaks lehepaari. Häälikurühma käsitluse lõpetab kordamisharjutuste osa.

Staažika klassiõpetajana on Pilvi Kula tööraamatut koostades osanud ühtaegu arvestada koolituleva lapse eeldatavaid oskusi, nii et materjal oleks talle jõukohane, ja õpitulemusi, mis peaksid olema saavutatud 1. klassi lõpuks. Mitmekesine harjutusvara on üles ehitatud põhimõttel lihtsamalt raskemale ja teemaplokkides on järgi-

TÄISHÄÄLIKUD
U, UU

1. MIS ON PILDIL? HÄÄLI. KIRJUTA U VÕI UU OMA KOHALE.

U

2. LOE.

LUU KUU PUU SUU TUUL
 KUUL KUUR PUUR SUUR
 PURI TURI KURI MURI
 TULI LUUD KUUT

3. KIRJUTA.

UU

4. MUUDA U PIKEMAKS.

KURI – KUURI	PUDER – <input type="text"/>
PURI – <input type="text"/>	PUDEL – <input type="text"/>
TULI – <input type="text"/>	KUNI – <input type="text"/>
PURE – <input type="text"/>	SURI – <input type="text"/>

5. KIRJUTA U VÕI UU.

VALGE P <input type="text"/> RI	LENDAS P <input type="text"/> RI
K <input type="text"/> RI KOER	LÄKS K <input type="text"/> RI
T <input type="text"/> LI KOJU	T <input type="text"/> GEV T <input type="text"/> L
S <input type="text"/> R K <input type="text"/> SK	M <input type="text"/> ST P <input type="text"/> DEL

6. ÜHENDA PILT JA SÕNA.

6	SUU	
	KUUS	
	ARBUUS	
	TULP	
	KULP	
	TUVI	
	PUU	

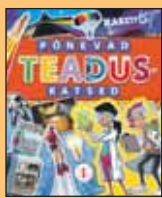

TOP 10

1

John Woodward
Teadmiste entsüklopeedia.
Loomade elu

2

Põnevad teaduskatsed

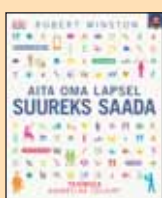
3

Suzanne Woolcott
Olla ma võiksin...
Gorjussi pildiraamat

4

Vanad head muinasjutud

5

Robert Winston
Aita oma lapsel suureks
saada. Teismeea
avameelne teejuht

6

Margit Saluste
Tunnete karussell

7

Jean-Christophe Grangé
Reisija

8

Veronica Peerless
Kuidas oma toataimi mitte
ära tappa. Nõuandeid
võhikust taimeomanikule

9

Alix Lefief-Delcourt,
Laurent Turlin
Aita ennast ise hiina
punktmassaažiga

10

Trace Moroney
Minu tunded - komplekt

MATEMAATIKA KITSAS KURSUS 10. KLASSILE

Koolibri käibel olevad gümnaasiumi matemaatikaõpikud katavad sisu nii kitsa kui ka laia matemaatika kursuse vajadused. Need kursused on õpikus eristatud spetsiaalse märgistuse abil. Kui 2011. a kaks sisult ja mahult erinevat matemaatikakursust gümnaasiumi õppekavasse lülitati, tundus selline lähenemine igati sobilik. Arvasime, et koolid alles otsivad sobivaid lahendusi ja kindlasti lähevad käiku ka nn kitsa ja laia kursuse vahevariandid koos erinevate nädalatundide arvuga. Samuti on üks ühine õpik mugav õpetajale, kes õpetab paralleelselt kitsa ja laia kursuse valinud õpilasi.

Samas kätkeb selline olukord ka hulgaliselt probleeme ja ohte. Oleme saanud tagasisidet, et kitsa kursuse valinud õpilastel on sellisest mahukast õpikust tülikas eristada just seda, mis vastab nende õppekavale. Samas võivad ühisõpiku korral jääda aine esitus ning ülesannete valik ja hulk õpikus kitsa kursuse valinutele raskepäraseks.

Ka õpetaja on sellise variandi puhul seatud teatud ohtude ette. Suurim neist on kiusatus õpetada kitsa kursuse raame ületavat aine sisu. On ju see käibel oleva õpiku puhul kohe käepärast võtta.

Sellega arvestades on autorid kavandanud gümnaasiumi matemaatika kitsa kursuse jaoks eraldi õpikute seeria. Käesoleva aasta sügisel ilmubki vastav õpik 10. klassile, sellele järgnevad aastaste intervallidega ka 11. ja 12. klassi õpik.

Kitsa kursuse õpikute koostamisel oleme lähtunud järgmistest taotlustest.

- Suur osa materjalist on kooskõlas Koolibri käibel oleva (kitsa ja laia kursuse) matemaatikaõpikuga. See tähendab, et õpikut on väga mugav kasutada ka neil õpetajatel, kes õpetavad paralleelselt nii kitsast kui ka laia matemaatikat.
- Õpik vastab nii sisult kui ka raskusastmelt kitsa kursuse riiklikule ainekavale. Kogu õpikus sisalduv materjal on õpilasele kohustuslik, selles pole lisateemasid. 10. klassi õpikus käsitletakse kolme kitsa kursuse teemat: 1. Arvuhulgad. Avaldised. Võrrandid ja võrratused. 2. Trigonomeetria. 3. Vektor tasandil. Joone võrrand.

KAS OSKAD?

1. klassi töölehtede kogumik „Kas oskad?“ on ideelt ja ülesehituselt sarnane eelmisel aastal ilmunud 3. klassi kogumikuga, et anda õpilasele tagasisidet tema matemaatikateadmistest ja -oskustest. Lisaks aitab see õpetajal kavandada edasise õppimise eesmärgid ja teed.

Väljalõigatavad tööd on koostatud kahes variandis. Ühest vihikust jagub töid kahe õpilase jaoks.

Kogumiku algusest leiab õpetaja eeltöö, mille abil testida õpilaste algteadmisi kooli tules. See sisaldab alushariduse õppekava pädevustel põhinevaid ülesandeid.

1. klassis on väga oluline õpetada last tööjuhendeid lugema ning neist aru saama. Seetõttu on kogumikus kasutatud osaliselt tööraamatust ja töövihikust tuttavaid ülesandeid, mille abil saab õpetaja teada, kuidas laps iseseisva töö käigus tööjuhenditest aru saab. Iga töö lõpust leiab loovülesande, mille lahendamine vajab loogilist mõtlemist, täpsust või tähelepanu.

Kuna hindamine on süstemaatiline teabe kogumine õpilase arengu kohta, selle teabe analüüsimine ja tagasiside andmine, et toetada

- Õpiku teooriaosa on senise õpikuga võrreldes märgatavalt lihtsustatud nii keeleliselt kui ka sisuliselt, lisatud on lihtsamaid harjutus- ja rakendusülesandeid. Samuti on uuendatud rakendusülesandeid.
- Õpiku algusesse on kogu järgneva käsitluse jaoks lülitatud äärmiselt oluline paragrahv „Hulgad ja tehted nendega“. See on lühikäsitlus hulga mõistest, hulkade ühendi, ühisosa ja osahulga mõistetest. Kindlasti lihtsustab nende mõistete ja vastava sümboolika tundmine võrrandite, võrrandisüsteemide, võrratuste ja funktsiooni uurimisega seonduvate teemade omandamist.
- Traditsiooni järgivalt sisaldab õpik suuremate teemade lõpus enesekontrolliks mõeldud ülesannete plokki. Õpiku lõpus on kogu õpikut kokku võttev kordamisülesannete valik.
- Õpikus pole enam eristatud A ja B osa ülesandeid, sest vaatluse all on vaid kitsa kursuse kohustuslik materjal. Samas leidub õpikus ka nn tärniga ülesandeid nupukamate õpilaste jaoks.

Senised 10.–12. klassi matemaatikaõpikud jäävad endiselt kasutusse, kuid eeskätt laia kursuse jaoks.

KALLE VELSKER,
LEA LEPMANN, TIIT LEPMANN,
autorid

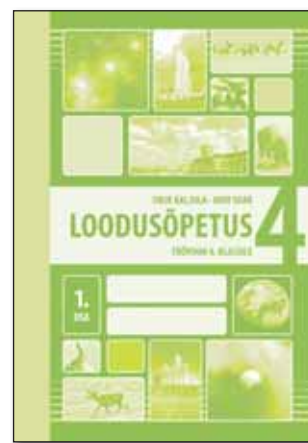
õpilase arengut, on soovitatav koguda lahendatud lühitööd ühtede kaante vahele õpimapiks. See võimaldab nii õpetajal kui ka õpilasel jälgida vigade dünaamikat ja teada saada, kas mõned vead on juhuslikku laadi või kanduvad tööst töösse.

Kogutud infot jälgides saab õpetaja valida sobivaid õpimeetodeid ja mängu töö edasiseks kavandamiseks ning anda tagasisidet õpilasele tema teadmistest ja oskustest, et innustada ja suunata teda sihikindlalt õppima. Klassiõpetaja järjekindlus, oskuslik mänguliste ja jõukohaste tegevuste valik tagab õpilaste positiivse suhtumise ja huvi matemaatika õppimise vastu ning hea enesehinnangu kujunemise suuremates klassides.

KAIE KUBRI, ANU PALLU, MARIKA VARES,
autorid

MATEMAATIKA KINNISTAMISÜLESANDED 5. KLASSILE
Mart Oja

LOODUSÕPETUSE TÖÖVIHIK 4. KLASSILE. 1. OSA
Sirje Kaljula, Aivo Saar

KIRJUTATA JA KUSTUTATA.
KORRUTAMINE

Ülesannete kogumik on mõeldud kasutamiseks paralleelselt õpikuteomadega. Ülesandeid saab kasutada õpitu kinnistamiseks, koduste ülesannete andmiseks või iseseisvaks tööks. Ülesanded on esitatud viie kaupa, millest kuni kolm ülesannet on käsitleva teema kohta ja ülejäänud ülesanded on varem õpitu kordamiseks. Iga viisiku järel on antud vastuseid, mis võimaldavad õpilastel oma tööd kontrollida. Iga peatükk lõpeb kordamisülesannetega, mida saab kasutada kontrolltööks ettevalmistumisel.

Ajaproovile vastu pidanud töövihiku ümber töötatud trükk viib selle paremasse kooskõlla eelmisel aastal ilmunud õpiku uustrükiga. Töövihiku 1. osas leidub suuremaid muudatusi astronoomia teemades, kuhu on vastavalt õpikule lisatud õppetükk Linnuteest.

Raamat sobib 2. klassi lastele koolis omandatud matemaatikateadmiste kordamiseks ja kinnistamiseks. Korrutamistehte sisulist tähendust ja seost liitmisega avavad raamatu metsaelanikest tegelastel kerkivad elulised ülesanded.

Kaasasoleva markeri kirja saab kustutada. See ei paku mitte ainult võimalust ülesandeid mitu korda lahendada, vaid ka ülesandeid mitmel eri moel lahendada.

Raamatu lõpus on väike test teadmiste hindamiseks ja kõigi ülesannete vastused. Tagakaane alla on peidetud ka lühikesed selgitused ülesannete kohta, mis aitavad täiskasvanul last paremini juhendada.

JUTULINDUDE REISILOOD

ÕPETAJA ÕPITUBA. JUTULINDUDE REISILOOD. LOENDAME JA ARVUTAME MÄNGIDES
Koostanud
Aive Raud ja Kristiina Tamme

Kuidas muuta arvude ja numbrite maailm laste jaoks huvitavamaks ja mõistetavamaks?

Sellele küsimusele vastust otsides valmis tööraamat-kogumik „Jutulindude reisilood“.

Kogumikus on kaheksateist lasteaiaõpetajate kirjutatud muinasjutulist numbrilugu, mida koostajad on täiendanud tegevusülesannetega. Materjal on suunatud eelkoolialiste lastega tegelevatele täiskasvanutele, eesmärgiga mitmekesistada lastel matemaatiliste kujutluste arendamist ning aidata neil jõuda mänguliselt uute teadmisteni. Kogumik on mõeldud kasutamiseks matemaatika õppimise lisamaterjalina ning põhilised tegevused on loendamine, järjestamine, võrdlemine, rühmitamine, liitmine, lahutamine ja mõõtmine.

Üks jutulind lendab teise juurde ja ütleb: „Sügis on käes. Kuidas oleks, kui lendaks seekord õige arvude maale? Kahekesi me aga hakkama ei saa. Peame otsima kellegi, kes teab, kus see maa asub ja kes oskab sinna lennata.“ Avaloos „Jutulindude reisiplaanid“ loendatakse

ja liidetakse arve ühest kümneni ning õpitakse kujundeid (kolmnurk, ruut, ristkülik, romb) ära tundma, eri vahendite abil moodustama ja mustrite tegemiseks kasutama. Muu hulgas käsitletakse mõisteid paar, vasak, parem, ees, taga, keskel. Loo „Sipelgate juures“ kuulamise järel luuakse õpitud kujunditest muster liblika tiibadele. Ühest kümneni loendamist ja kümne piires arvutamist harjutatakse enamikus lugudes – kokku loetakse ja välja arvutatakse kõike alates lepatriinude täppidest ja pardipoegadest kuni oravate talvevarude ja ämbliku saabasteni. Mitme loo juures tegeletakse võrdlemise, mõõtmisega ja järjestamisega, näiteks fantaasiarikka loo „Lõngaussi vingerjupid“ kuulamise järel harjutatakse mõõtmist ja võrdlemist, käsitletakse mõisteid väike, keskmine ja suur. Lustakates lugudes „Ämbliku kaheksa saabast“ ja „Paaritu sokk“ on vaatluse all mõiste paar. Imekauni „Liisa unejutu“ põhjal arutletakse aastaegade ja kuude üle, järjestatakse need ning seotakse aastaegade teema arvude ja numbritega 1–12.

Lugusid kuulates, mängides ja nuputades õpib laps vaatlema ja võrdlema ning orienteeruma asjade, numbrite ja arvude, suuruse ja kujundite maailmas, aga ta õpib veel palju muudki. Peale matemaatikateadmiste täiendamise käsitletakse jutulindude lugudes ja neile järgnevatel ülesannetes teemasid nagu aastajad, linnud, loomad, taimed, värvused. Iga lugu

ärgitab mõtlema ja arutlema ka väärtuste üle: perekond, sõprus, tarkus, töökus, abivalmidus, heatahtlikkus, sallivus. Mängud ja ülesanded on üksikasjalikult kirjeldatud alates eesmärkidest, ettevalmistustest ja tarvilikest vahenditest kuni tulemuste analüüsini.

„Jutulindude reisilood“ on oma ala parimate asjatundjate põhjalikult läbi mõeldud, hoole ja armastusega kirja pandud materjal, et pakkuda lastele vahvate juttude ja mõnusate tegevuste kaudu teadmisi, oskusi ning muidugimõista rõõmu.

ILME RÄÄK,
toimetaja

HUGO V. SÖÖSTAB APPI

Kevad on muutuste aeg, siis juhtub alati midagi uut ja huvitavat. Aga see, et kaks oma klassi tüdrukut päevade viisi Hugo pinginaabri Nico akna all passivad, on ikka väga veider. Nico ise ei oska sellele mingit seletust leida, Hugo samuti mitte. Tegelikult on tüdrukud viimasel ajal üldse kuidagi imelikult käituma hakanud, räägivad trilerdava häälega ja plaksutavad igal võimalusel ripsmeid, suhtlevad julgelt telefonis ja jututoas ning tahavad poistega koos kinno ja linna peale minna. Nad naeravad koolis isegi Hugo naljade peale. Mis värk on?

Aga pole tarvis muretseda, kui tegevusse astub maailma kõige terasem ja taktitundelisem eradetektiiv, geniaalne ja imetusväärne Hugo Vösapäts. Kohe saab kõik selgeks!

Hmm, või siis mitte ...

Ühe hetkega on Hugo paisanud õhku hulga valesid, millest igauks toob kaasa järgmise. See kasvab lumepallina ja Hugo unistus, et kogu see probleemipundar ühel ilusal päeval lihtsalt ole-

matuks sulab, jääb muidugi ainult unistuseks. Ühel hetkel tuleb valedelaviini eest kõigest väest ära joosta, et oma hea nimi päästa. Filmilikult põnev tegevus paneb imestama ja kaasa elama, ajab pisarateni naerma ja südamest ohkama.

Sekelduste käigus kaitstakse sõpra plikadekamba uudishimu eest, saadakse tunnis piinliku sisuga sedeleid, muretsetakse plikade vaimse seisundi pärast, põgenetakse pargiserval ootavasse taksosse, jageletakse õppemäendžeriga, tuunitakse oma välimust telesaatejuhtide eeskujul lahedamaks, peletatakse vanemat öde kimbutavat austajat, venitatakse sõpra pikemaks, valetatakse vanematele, päästetakse õe lemmikpluusi, käivitatakse keemiaklassis tulekahjualarm, koostatakse kohtinguleping, pannakse ühte vahvlisse kümme jäätisepalli, kardetakse noarünnakut, käiakse plikadega kinos ja

prillipoes. Tegevust juba jätkub ja üks pöörane olukord järgneb teisele.

Kes on tuttav Hugo Vösapätsi eelmiste raamatutega, see juba teab, mida oodata. („Hugo V. tegutseb“ ilmus Koolibri kirjastuselt aastal 2015 ja „Hugo V. salaplaan“ 2017.) Sabine Zett on hea jutustaja. Raamatu tegevustik haarab esimesest hetkest kaasa, läbib pinge kasvu, põnevuse, ahastuse ja väljapääsu otsimise labürindi, viib uskumatult jaburate arusaamatusteni, mille lahendamiseks kõik kaalule pannakse, ning laheleb siis ikkagi mõne õnneliku juhuse läbi.

Igav koolielu ei tundu pärast sellise raamatu läbilugemist enam kunagi endine. Kõik on kuidagi ... palju naljakam.

ÜLLE KIIVET,
toimetaja

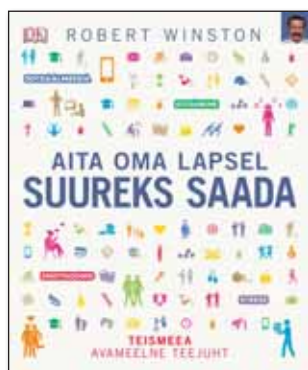

AITA OMA LAPSEL SUUREKS SAADA

„Aita oma lapsel suureks saada: Teismee ava-meelne teejuht“ on suunatud eelkõige teismeliste, aga ka lapsevanematele ja pedagoogidele. Vormiliselt kuulub raamat samasse sarja Koolibris varem ilmunud raamatutele „Õpime üheskoos matemaatikat“, „Õpime üheskoos programmeerima“ ja „Õpime üheskoos reaaliaineid“.

Sarnaselt eelmiste raamatutega paneb ka käesolev kasvatuseduslik teos rõhku selgele struktuurile ja teadmiste visuaalsele kinnistamisele. Konsultandiks on Briti arst dr Robert Winston ning autorite kolleegium koosneb erinevate elualade tunnustatud spetsialistidest.

Raamat käsitleb kõiki teemasid, mis on noorte jaoks aktuaalsed: kasvuprobleemid ja füsio-

loogilised muutused, suhted perekonna ja sõpradega, kiusamine, sotsiaalmeedia, mõnuainete tarvitamine, kohtingute ja seksuaalelu küsimused ning otseselt koolieluga seonduvad asjaolud õppimisest ja eksamite tegemisest karjäärivaliku ja avaliku esinemiseni.

Autorid avaldavad lootust, et see raamat aitab teismelistel ning nende vanematel ja miks mitte ka õpetajatel teineteist paremini mõista. Siin jagatakse soovitusi vestluse alustamiseks, üksteise kuulamiseks ning teineteise vaatenurga mõistmiseks. Kõike seda õnnelikumate ja enesekindlamate teismeliste heaks.

OLAVI TEPPAN,
toimetaja

UUS!

Bronek Alpius
VANAEMA ESTRA VÕLURAAMAT

Kui Upe ühel ilusal koolivaheaja päeval nastikut päästes tema käest valusasti peopessa hammustada saab, pole tal veel aimugi, missugustesse seiklustesse ta sel kombel juhatati. Riidekirstust leitud vanaema võluraamatu kaudu avanevad salajase Nastiktaasia väravad ja poiss saab osa pöörastest sündmustest.

Kes oli vanaema Estra? Missugused saladused ta lahkudes endaga kaasa viis? Kellest saab järgmine väljavalitu?

Bronek Alpiuse „Vanaema Estra võluraamat“ esindab traditsioonilist nooremale või keskmisele koolieale mõeldud head jutukirjandust, mis noored lugejad tõelisteks raamatuseiklusteks võib kasvatada. See on raamat, milles tööpoolest kogu aeg midagi juhtub, ja seiklusi, millele kaasa elada, jätkub kauemaks, kui paari tunniga jõuab lugeda.

Stefanie Dahle
MAASIKAHALDJAS MARIKESE KULDNE JUTURAAMAT

Kes ei tunneks maasikahaldjas Marikese – tal on kogu aeg midagi põnevat käsil. Nüüd vajavad Marikese abi maasikataimed, kes on suure vihasaju tõttu kurvalt longus. Marikese majake on samuti üle ujutatud ning tal on tarvis leida uus kodu nii endale kui oma maasikatele.

Marike, tema sõber Leo ja haldjalaps Tuudur hõljuvad punase õhupalliga maasikavõistlusele ning saavad osa põnevatest seiklustest.

Ühel hommikul on Marikese võlukepp kadunud ning kõik maasikad aias äkitselt siniseks värvunud. Väike haldjas võtab ette teekonna marjametsa, et saladusele jälile jõuda.

Kinkeraamat on tavapärasest suuremas formaadis ja seal leiab kolm toredat lugu maasikahaldjas Marikesest koos Stefanie Dahle imeliste piltidega.

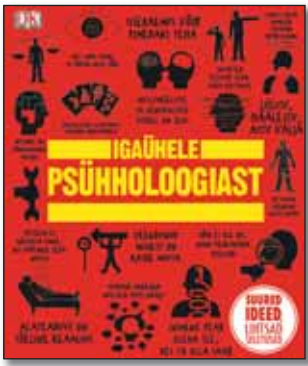

RÕÕMSALT KOOLI. NUPUTAN JA VÄRVIN

Üle 100 vahva ja arendava harjutuse kooli minevale lapsele. Sarnasuste ja erinevuste otsimine, paariliste ühendamine, mustrite leidmine ja paljud muud mängulised tegevused pakuvad palju rõõmu. Eriti, kui igal leheküljel on nii palju pilte, mida värvida ja täiendada.

UUS!

IGAÜHELE PSÜHHOLOOGIAST

Kas me oleme tõelised inividid või konformne mass? Miks me midagi mäletame ja midagi unustame? Kuidas me saame mõõta intelligentsust? Sellised on küsimused, millele püüavad vastuseid leida maailma psühholoogiateaduse juhtivad teoreetikud ja eksperimentaatorid. Nende olulisematest avastustest läbi ajaloo kõneleb käesolev silmapaistvate psühholoogiateadlaste kolleegiumi poolt selges ja ladus keeles kirjutatud raamat, mis sobib nii tudengile kui ka igale asjahuvilisele.

VANAD HEAD MUINASJUTUD

Muinasjutumaailm on nii noori kui vanu ammudest aegadest võlunud, pakkudes rõõmu ka tänapäeva lastega peredele. Raamatust „Vanad head muinasjutud“ leiab 23 kõige kaunimat ja tuntuimat algupärast muinaslugu: „Okasroosike“, „Lumivalgeke“, „Punamütsike“, „Konn-kuningas“ ja palju teisi. Muinasjutukogu ilusad ja kaasahaaravad pildid teevad raamatu lugemise veelgi toredamaks.

Margit Saluste
TUNNETE KARUSSELL

Sõna karussell iseloomustab hästi seda, mis lapse peas vaid ühe päeva jooksul võib toimuda. Tunded keerlevad ringiratast, rööm vahetub kurbusega, see omakorda kadeduse või hoopis igavusega jne.

Margit Saluste on oma värskes lasteraamatus „Tunnete karussell“ seletanud mitmesuguseid emotsioone lahti toredates pildiseeriates. Ühele tundele on pühendatud üks lehepaar ja tegelased on asetatud üpris tavalistesse olukordadesse, mida lapse elus aina ette tuleb. Peale situatsioonipiltide on iga tunde juures kujund, millisen autor ise seda tunnet ette kujutab.

Ka täiskasvanud tunnevad kadedust, nutavad, naeravad, tunnevad igavust ja jonnivad. Raamatu viimasel lehel on väike pildiseeria, mil moel täiskasvanu võib samu tundeid kogeda.

Sõit karusselliga pole kunagi igav, nii nagu ka selle raamatuga veedetud aeg.

«ПРОВЕРОЧНЫЕ РАБОТЫ» ПО МАТЕМАТИКЕ ДЛЯ 3 КЛАССА

К новому учебному году издательство выпустило «Проверочные работы» по математике для 3 класса.

Данное пособие соответствует Государственной программе обучения.

В распределении учебного материала есть определенная система, которая позволяет учителю следить за динамикой ошибок, видеть типичные и индивидуальные ошибки. Есть и такие задания, где ученик может сам оценить свои результаты. Также в конце каждой работы есть дополнительные задания – это даёт возможность учителю осуществлять дифференцированный подход. После цикла работ предлагаются контрольные работы по пройденным темам. В конце пособия есть тесты для проверки навыков устного счёта.

Предлагаемые задания разнообразны по своему содержанию. Большое значение уделяется проверке знания числового ряда в пределах 1000, сравнению чисел, их составу, записи чисел цифрами. В пособии много заданий по проверке вычислительных навыков, нахождению неизвестных компонентов и их распознаванию. Детям предлагается

раскрашивать, подчёркивать и обводить правильные ответы, что способствует развитию внимания, а также мелкой моторики.

Большое место отведено проверке умения решать задачи различных видов, записывать их по действиям с пояснением, составлением выражения. Разнообразные вопросы к задачам способствуют развитию умения правильно формулировать ответы.

Проверка геометрического материала предполагает использование измерительных

приборов. Задания с пробелами побуждают детей логически мыслить, сравнивать, использовать собственный опыт. Большое значение имеют выполнение прикладных заданий по работе с циферблатом часов, числовой лентой, циркулем.

В результате выполнения учебных заданий у учащихся развивается умение работать самостоятельно, умение оценивать свою деятельность, отслеживать динамику своего роста, намечать пути дальнейшей работы. В процессе работы у учащегося формируются основные компетенции для успешного обучения.

В сборник включены задания и творческого характера, что позволяет развивать креативное мышление, использовать полученные навыки на других уроках.

Данное пособие является хорошим помощником при подготовке к уровневым работам.

ГАЛИНА ДОБРОЛЮБСКАЯ,
ЛЮДМИЛА ФЕДОРОВА,
рецензенты

ПРОВЕРОЧНЫЕ РАБОТЫ ПО ПРИРОДОВЕДЕНИЮ
ДЛЯ 2 КЛАССА

Проверочные работы по природоведению для 2 класса (автор Кристи Суй) являются дополнением к рабочей книге в двух частях (авторы Марге Локс, Юлар Локс).

В сборнике работ рассматриваются темы: растения, животные, погодные явления, человек.

Задания предназначены для индивидуальной работы, направлены на повторение, закрепление, самоконтроль и проверку изученного материала.

Для выполнения предлагаются задания разного вида, разного уровня в двух вариантах: выбор правильных ответов, дополнение предложений, ответы на вопросы, подписи к иллюстрациям, решение кроссвордов, работа с текстом, занимательные задания (загадки). Предусмотрено выставление оценки по баллам.

Содержание пособия позволяет определить уровень знаний учащихся по данным темам и соответствует возрасту учащихся.

TEADMISTE ENTSÜKLOPEEDIA: LOOMADE ELU

„Loomade elu“ jätkab Koolibri 2015. aastal ilmunud „Teadmiste entsüklopeedia“ formaati. Lisaks üldentsüklopeediale on nüüd eesti keeles kättesaadav ka sarnane visuaalselt köitev ja detailirikas ülevaade spetsiaalselt loomariigi kohta.

288-leheküljeline suures formaadis raamat algab loomade üldisest tutvustusest, arengu- loost ja kohast maailma looduses. Järgnevad eraldi põhjalikud peatükid selgrootute, kalade, kahepaiksete, roomajate, lindude ja imetajate kohta. Raamatu lõpetab zooloogiale pühendatud osa, milles räägitakse loomade füsioloogiast, eluviisist, käitumisest ja kaitsest.

Suures plaanis on kirjeldatud ja näidatud sadu tuntud ja vähemtuntud põnevaid loomi. Loomulikult ei puudu raamatust ükski „suuretest staaridest“ mõõkvaalast hiidpandani. Detailselt on raamatust võimalik uurida isegi liblika tiivamustrit ja tiigri hammaste ehitust.

„Loomade elu“ on arvuti abil loodud tõetruude piltide ja uusimate teadusandmetega raamat kogu perele. See on sobiv värskendavaks täienduseks omal ajal suure populaarsuse võitnud samanimelisele mitmeköitelisele teatmeteosele ning on kindlasti hea abivahend ka koolis bioloogi tunni elavdamiseks.